

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

KOMITET REGIONÓW

89. SESJA PLENARNA W DNIACH 31 MARCA I 1 KWIETNIA 2011 R.

Rezolucja Komitetu Regionów „Następstwa klęsk żywiołowych i katastrofy nuklearnej w Japonii – wniosek dla Unii Europejskiej”

(2011/C 166/01)

Komitet Regionów oraz reprezentowane w nim władze lokalne i regionalne:

1. Pragną przekazać wyrazy najgłębszego współczucia i solidarności z narodem Japonii i wszystkimi osobami, które ucierpiały w wyniku trzęsienia ziemi, tsunami, awarii w elektrowni atomowej oraz następstw tych wydarzeń.

2. Wyrażają chęć udzielenia pomocy mieszkańcom oraz władzom lokalnym i regionalnym obszarów Japonii dotkniętych kataklizmem, a jednocześnie wzywają Komisję Europejską do udostępnienia oraz, w miarę potrzeby, koordynowania dostarczania odpowiednich środków pomocy zgodnie z potrzebami i specyfiką kulturą narodu japońskiego.

3. Zachęcają władze Japonii do działania w możliwie przejrzysty sposób oraz do ujawniania aktualnych informacji na temat konsekwencji katastrofy nuklearnej, które mogą mieć poważne reperkusje w innych częściach świata. Ponownie zapewnijają o chęci zaoferowania pomocy i wiedzy technicznej.

4. Wzywają swoich członków do okazania solidarności w ramach istniejących partnerstw i umów o współpracy z japońskimi władzami lokalnymi i regionalnymi oraz do realizacji skutecznych projektów pomocy na miejscu, tam gdzie to możliwe, przy wykorzystaniu istniejących kontaktów.

5. Podkreślają, że wydarzenia w Japonii przypomniły nam o istotnej roli władz lokalnych i regionalnych, które w sytuacji zaistnienia katastrof naturalnych lub spowodowanych przez człowieka znajdują się na pierwszej linii działań i wskazują,

że także w Unii Europejskiej trzeba podjąć na nowo dyskusję z udziałem wszystkich szczebli sprawowania rządów, na temat zasadniczych kwestii bezpieczeństwa.

6. Podkreślają w tym kontekście zasady solidarności, współpracy, koordynacji i wsparcia w dziedzinie zapobiegania klęskom żywiołowym i reagowania na nie oraz popierają propozycję ustanowienia europejskiego systemu ochrony ludności⁽¹⁾, a w szczególności planowane wzmocnienie Centrum Monitoringu i Informacji (CMI). Przypominają zobowiązanie się Komisji Europejskiej do zwiększania możliwości UE w zakresie reagowania na klęski żywiołowe przy wykorzystaniu sił i jednostek udostępnianych przez państwa członkowskie oraz wzywają Komisję, aby w ramach swoich kompetencji w zakresie działań wspierających zaproponowała odpowiednie środki na rzecz lepszej wymiany niezbędnych informacji operacyjnych, na szczeblu nie tylko krajowym, ale także lokalnym i regionalnym.

7. Popierają inicjatywę Komisji Europejskiej dotyczącą niezwłocznego przeprowadzenia przez niezależnych ekspertów rygorystycznej kontroli wszystkich elektrowni atomowych w UE zgodnie z rygorystycznymi wspólnymi normami bezpieczeństwa oraz zachęcanie do dalszego opracowywania takich wspólnych norm nie tylko dla bezpieczeństwa jądrowego, lecz także dla zarządzania kryzysowego i ochrony ludności. Są przekonane, że kontrole te powinny być obowiązkowe, i dlatego też wyrażają ubolewanie, iż na marcowym posiedzeniu Rady Europejskiej nie postąpiono zgodnie z tą propozycją.

⁽¹⁾ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego i Rady „Wzmacnianie europejskiej zdolności reagowania w przypadku klęsk i katastrof: rola ochrony ludności i pomocy humanitarnej”, COM(2010) 600 wersja ostateczna.

8. W związku z tym apelują do państw członkowskich, aby uzgodniły wspólne kryteria i bezzwłoczne rozpoczęcie kompleksowej oceny zagrożeń i bezpieczeństwa (testów wytrzymałości) w istniejących i będących w planach elektrowniach, w tym ich wpływu na sąsiadujące państwa członkowskie i regiony. Podkreślają, że kraje spoza UE, w których istnieją lub są planowane instalacje jądrowe, muszą także uczestniczyć w tym procesie i że należy poczynić niezbędne przygotowania, by jeszcze bardziej poprawić istniejące mechanizmy transgranicznego przekazywania informacji o kwestiach bezpieczeństwa związanych z instalacjami jądrowymi i szczególnie transgraniczny wymiar zarządzania kryzysowego oraz pomocy na wypadek katastrof. Podkreślają, że takie testy wytrzymałości powinno się uwzględnić w przyszłych negocjacjach akcesyjnych i że należy zapewnić optymalny udział krajów lub regionów sąsiadujących w procesie przyznawania zezwoleń dla instalacji jądrowych. Wzywają wreszcie do zamknięcia każdej instalacji jądrowej, która nie przejdzie pomyślnie wspomnianych testów wytrzymałości.

9. Nawołują do natychmiastowego przeglądu stanu wdrażania dyrektywy Rady 2009/71/EURATOM z dnia 25 czerwca 2009 r. ustanawiającej wspólnotowe ramy bezpieczeństwa obiektów jądrowych, a w razie potrzeby do jej zmiany.

9a. Apelują do Komisji Europejskiej o przedstawienie propozycji stosownych wymogów w zakresie ubezpieczenia instalacji jądrowych, tak aby odpowiednio pokrywało ono ryzyko finansowe awarii reaktora, która może doprowadzić do uwolnienia substancji radioaktywnych do środowiska.

10. Popierają wysokie normy bezpieczeństwa zawarte we wniosku dotyczącym dyrektywy Rady w sprawie postępowania z wypalonym paliwem jądrowym i odpadami promieniotwórczymi 2010/0306(NLE), które mają zapewnić bezpieczne usuwanie wysoce radioaktywnych odpadów i wypalonego paliwa jądrowego, opowiadają się także za zaangażowaniem w te działania kompetentnych władz lokalnych i regionalnych.

11. Zgłaszają gotowość do przeprowadzenia, w ścisłej współpracy z właściwymi organami krajowymi i europejskimi, przeglądu dziedzin należących do ich zakresu odpowiedzialności (np. odnoszących się do procedur przyznawania zezwoleń, planów reagowania w sytuacjach kryzysowych, itp.), oraz w przypadku, gdy będzie to potrzebne, do ich uaktualnienia w świetle wniosków wyciągniętych z katastrofy japońskiej i najnowszych wyników badań.

12. Wzywają Komisję Europejską do zwiększenia wsparcia finansowego dla współpracy z krajami trzecimi w dziedzinie zapobiegania katastrofom naturalnym i spowodowanym przez człowieka oraz związanych z tym szkoleń.

13. Wzywają do jeszcze bardziej zdecydowanego propagowania środków niezbędnych do ograniczenia zużycia energii i wydajnej poprawy efektywności energetycznej oraz przestawienia się energetyki Unii Europejskiej na bezpieczne, zrównoważone i przystępne finansowo odnawialne źródła energii. W szczególności identyfikują się z tzw. „trzecią rewolucją przemysłową”, lub demokratyzacją produkcji energii, która zapewni w przyszłości decentralizację wytwarzania, składowania i dystrybucji energii, zapewniając w ten sposób bezpieczeństwo energetyczne i gospodarkę opartą na energii ze źródeł odnawialnych oraz zapewni obywatelom i władzom lokalnym i regionalnym bezpośredni wpływ na te kwestie. Są gotowi wspierać niezbędne zmiany w infrastrukturze w celu utworzenia otwartych i inteligentnych sieci energetycznych i wzywają Komisję Europejską do zaangażowania władz lokalnych i regionalnych oraz odpowiednich zainteresowanych stron do jak najszybszego rozpoczęcia przemian w dziedzinie produkcji energii w Europie.

14. Wzywają do otwartej i sprawiedliwej polityki komunikacji obejmującej wszystkich dostawców energii jądrowej i do tworzenia skutecznych partnerstw pomiędzy tymi dostawcami, państwami członkowskimi i władzami lokalnymi i regionalnymi.

14a. Opowiada się za większą decentralizacją wytwarzania i dystrybucji energii, zwłaszcza w sektorze energii odnawialnej. Wzmocniłoby to produkcję na szczeblu lokalnym i regionalnym, skróciło odległość między producentami a konsumentami, zmniejszyło zależność od dużych światowych dostawców energii, zwiększyło tworzenie bogactwa na szczeblu zdecentralizowanym, a przede wszystkim zwiększyło bezpieczeństwo dostaw energii na wypadek katastrof. Zwraca się do Komisji Europejskiej – zwłaszcza zważywszy na strategię „Europa 2020” – by w większym stopniu wsparła władze lokalne i regionalne w ich dużych już wysiłkach na rzecz promowania energii odnawialnej i osiągnięcia znacznej niezależności energetycznej.

15. Uwzględniając cele w zakresie zmiany klimatu i fakt, że 30 % energii elektrycznej wytwarzanej w UE pochodzi z energetyki jądrowej uważają, że potrzebne jest realistyczne rozważenie przyszłego koszyka energetycznego energii wykorzystywanych w UE, kierując się potrzebą zwiększenia niezależności energetycznej Europy i stopniowego zmniejszania zależności od energetyki jądrowej.

16. Zobowiązują przewodniczącą KR-u do przedłożenia niniejszej rezolucji przewodniczącemu Rady Europejskiej, węgierskiej prezydencji UE, Komisji Europejskiej, Parlamentowi Europejskiemu, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu oraz odpowiednim władzom japońskim.

Bruksela, 1 kwietnia 2011 r.

Przewodnicząca
Komitetu Regionów
Mercedes BRESSO